

Fiche 1: Mededeling artikel 7 van het Verdrag betreffende de EU.

Titel:

Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over artikel 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie: Eerbiediging en bevordering van de waarden waarop de Unie is gegrondvest.

Datum Raadsdocument: 18 november 2003
Nr Raadsdocument: 14981/03
Nr. Commissiedocument: COM(2003)606 def.
Eerstverantwoordelijk ministerie: BZ i.o.m. LNV en EZ

Behandelingstraject in Brussel: Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (raadswerkgroep nog nader te bepalen)

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

Na inwerkingtreding van het Verdrag van Nice, op 1 februari 2003, heeft de Europese Commissie op basis van het gewijzigde art. 7 van het VEU, de bevoegdheid gekregen, waar nodig, voorstellen te doen aan de Raad opdat deze constateert dat er duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending door een lidstaat van de gemeenschappelijke beginselen waarop de Unie is gegrondvest, en de Raad aan de betrokken lidstaat passende aanbevelingen doet. Ingeval van ernstige en voortdurende schending van deze beginselen kan de Raad tot sancties besluiten.

De Commissie gaat ervan uit dat het in de praktijk niet tot sancties zal behoeven te komen, mits een goed preventief traject wordt ingezet. In dit kader wijst de Commissie op het in 2002 als proefproject opgerichte netwerk van deskundigen dat als voornaamste taak heeft de voorbereiding van een jaarlijks verslag over de situatie van de grondrechten in de Unie, waarmee een nauwkeurig beeld kan worden verkregen van de situatie per lidstaat. De Commissie wil dit netwerk continueren en van een juridische basis voorzien, waarbij overlap met het Europees Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat moet worden voorkomen. Teneinde de lidstaten nauwer bij deze activiteiten te betrekken, stelt de Commissie voor dat in elk van de lidstaten speciale contactpunten worden benoemd waarmee de Commissie informeel overleg kan voeren over door het netwerk naar voren gebrachte punten. Tenslotte meldt de Commissie dat zij intensief wil (blijven) samenwerken met de Raad van Europa, in het bijzonder de Commissaris voor de Rechten van de Mens, en met de civiele maatschappij.

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t.

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit: nog n.v.t.

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: de aanwijzing van een nationaal contactpunt binnen de Rijksoverheid heeft personele consequenties. Aangezien het af zal hangen van de vraag hoeveel aandachtspunten van het netwerk specifiek Nederland zullen betreffen, is op dit ogenblik niet te overzien hoe groot de personele consequenties zullen zijn. Het eerstverantwoordelijk ministerie zal deze consequenties dragen.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): n.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: n.v.t.

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Nederland hecht veel waarde aan preventie van schending van de gemeenschappelijke beginselen waarop de Unie is gegrondvest. Daarnaast erkent Nederland het recht van de Commissie om zich van de nodige informatie te voorzien met het oog op haar rol conform artikel 7 van het VEU. Van belang is evenwel te constateren dat de Commissie haar bevoegdheid deelt met het Europees Parlement en de lidstaten. Preventie van schending van de gemeenschappelijke beginselen is derhalve een onderwerp waarover ook in Raadskader procedures kunnen worden afgesproken. In dit verband is het onderzoek van belang dat de regering thans uitvoert naar de mogelijkheid van de invoering van een peer review mechanisme, waarom de Tweede Kamer in de motie Dittrich (TK 2003-2004, 29201, nr.8) heeft verzocht. Het gaat daarbij om een mechanisme waarbij de lidstaten de naleving van de gemeenschappelijke beginselen door elk van hen op systematische wijze bespreken. Daarnaast konden in de mededeling nog niet de gevolgen van de uitbreiding van het mandaat van het Europese Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat worden meegenomen, waartoe de Europese Raad op 13 december jl. besloot. Bij die gelegenheid besloten de Europese Regeringsleiders het Europese Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat om te vormen tot een Agentschap inzake mensenrechten. Overlap tussen de activiteiten van het netwerk van de Commissie en het Waarnemingscentrum is thans een specifiek probleem en niet is uit te sluiten dat de Commissie haar bevindingen in het licht van de recente besluitvorming zal willen herzien. Voor de uitbreiding van het mandaat van het Waarnemingscentrum heeft de Commissie al aangekondigd met een specifiek voorstel te komen.